

НАУКОВА СПІЛЬНОТА

www.spilnota.net.ua

*Придять треті економіко-
правові дискусії*

ЮРИДИЧНЕ СПРЯМУВАННЯ

27 грудня 2018 р.

**Матеріали міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

**Львів
2018**

Тридцять треті економіко-правові дискусії (юридичне спрямування): матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. - Львів, 2018.- 126 с.

УДК 330+340 (063)
ББК 65+67я431

ISSN 2522-963X

В збірнику опубліковані доповіді з економічних та юридичних питань, які оприлюднені на сайті www.spilnota.net.ua.

Збірники матеріалів науково-практичних інтернет-конференцій включаються до наукометричної бази даних "PIHЦ/RSCI".

Адреса оргкомітету:
79016, м. Львів, а/с 1621
E-mail: spilnota.net.ua@ukr.net

Оргкомітет Наукової спільноти не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язкове.

Сухонос Володимир Вікторович
доктор юридичних наук, Сумський
державний університет

МУНІЦИПАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ В КРАЇНАХ АФРИКИ

Африка сьогодення характеризується досить цікавим явищем: нижчі верстви суспільства поступово набувають економічної незалежності унаслідок, поміж іншим, поширення мобільного зв'язку. У свою чергу, останній створює можливості для мікрофінансування, котре сприяє все більш широкому поширенню мобільного зв'язку. При цьому, і те, й інше породжує значну кількість додаткових можливостей. Усе це означає успіх для усіх, хто задіяний в цих процесах [1, с. 86].

Фактично, це означає, що, в умовах бідного суспільства та корумпованої держави, пересічні громадяни стають дедалі заможнішими.

Для сучасної України це є вкрай важливим.

Саме тому, зарубіжний досвід стає в нагоді вітчизняному суспільству. І досвід Африки не є зайвим.

Те ж саме стосується африканської системи організації місцевої влади та місцевого самоврядування, хоча повністю переймати африканський досвід є недоречним.

Річ у тім, що в африканських державах широко поширені змішані форми місцевого управління. Обуржуазнені правлячі кола прагнуть до створення такої системи місцевого управління, яка б найбільшою мірою відповідала їх класовим інтересам, використовуючи для цього окремі сторони різних форм місцевого управління. Існування тієї чи іншої форми місцевого управління (або поєднання елементів різних форм), до певної міри, визначено й іншими соціальними факторами. Наприклад, влада племінних вождів, зокрема, спирається на сформовані століттями традиції і звичаї, що все ще поширені серед консервативної частини населення, особливо в сільській місцевості.

Найбільш часто зустрічається поєднання місцевої адміністрації і муніципального управління, коли, приміром, на чолі управління територіальною одиницею перебуває урядовий чиновник (губернатор області, префект департаменту), а поряд з ним діє виборний орган (обласні збори, генеральна рада). Аналогічне становище складається і в тому випадку, коли виборні муніципальні ради очолюються «мерами-адміністраторами», котрі призначаються урядом (Нігер, Центральноафриканська республіка) [11, с. 334–335].

Законодавство багатьох африканських країн офіційно передбачає включення традиційних вождів до складу муніципальних органів, надаючи їм при цьому рівні права з виборними радниками або резервуючи

за ними певні керівні посади. Окружні вожді в Камеруні, за посадою, є заступниками голів виборних окружних рад [5].

Тривалий час централізація була панівною тенденцією в організації та діяльності місцевого управління країн Тропічної Африки, хоча взаємини центральних і місцевих органів за різних форм місцевого управління й були неоднаковими. Місцевий адміністратор – представник центрального уряду наділявся правом приймати низку самостійних рішень, в тому числі щодо здійснення «адміністративної опіки» над нижчими ланками муніципального управління. Практично він був найбільш помітною фігурою в системі місцевого управління. У тих випадках, коли, поряд з місцевим адміністратором, в територіальній одиниці діяв виборний орган управління, компетенція останнього часто виявляється настільки обмеженою, що він перетворюється на звичайний дорадчий орган при місцевому адміністраторі [4, с. 239–240].

Утім, конфлікт в районі Великих Озер 1996 – 1997 рр. вочевидь виявив декілька моментів. По-перше, жорстко централізовані авторитарні держави довели свою неспроможність забезпечити національно-політичну єдність в поліетнічних країнах Африки унаслідок слабкості або відсутності ідеологічного, регуляторного (законодавство та судова система) та розподільчого (політичний патронаж) ресурсів та механізмів. По-друге, мільйони біженців перетворили державні кордони вкрай прозорими, а саму ситуацію в державах регіону – надто вибуховою. Потретьє, якщо спочатку, за словами Р. Джексона, «гра в суверенну державність в Тропічній Африці» [12, с. 154–155] характеризувалася незмінністю кордонів та клієнтельними відносинами з США та СРСР, то, після поразки останнього в холодній війні, зростання конфліктності в 1990-ті роки цій ситуації поклало край. І, нарешті, серед інших викликів централізованій державі слід відзначити й ті, що пов'язані із загальносвітовими тенденціями обмеження державного суверенітету.

В цих умовах заміна унітарно-етатистської моделі на федеративну багатьом стала вважатися цілком обґрунтованою, закономірною та неминучою [2, с. 430]. Зокрема, в першій половині 1990-их років директор «Нейробійської мирної ініціативи» (Кенія) Х. Ассефа, розмірковуючи про врегулювання етнонаціональних протиріч та зниження їхнього конфліктного потенціалу, запропонував країнам Африканського Рогу (Судан, Ефіопія, Сомалі та Джибуті) створити механізм, який би легітимізував етнічну ідентичність в межах великої регіональної ідентичності [6].

У цих умовах запровадження федеративних засад, на думку багатьох учених, могло б стати цілком слушним вирішенням проблеми реалізації мирних форм самовизначення народів із високорозвиненою етнічною самосвідомістю.

Зокрема, саме до цього закликали дослідники питань пошуку шляхів становлення в Африці демократії. На їхню думку, модель унітарної «держави-нації» в країнах Тропічної Африки себе дискредитувала, а тому слід звернутися до федералістської моделі державності регіонального масштабу. К. фон Бургсдорф визначає такий регіон як географічну зону, населену групою етносів, котра має спільні соціокультурні цінності, типове виробництво та засоби до існування, а також прихильність відповідній традиційній системі політичної самоорганізації. «Федералістська модель якнайкраще спроможна використати традиційний соціокультурний потенціал африканської спільноти. Це не питання «модернізації», а, скоріше, відродження та мобілізація традиційного способу життя, до якого тривалий час ставилися презирливо, але який на сьогодні є найбільш придатним до сучасних вимог політичної стабільності та відповідальності» [9, с. 63]. На думку вченого, неможливо закласти основи демократії без запровадження інституцій федеративної держави.

Утім, і прихильники панафриканізму висловлюються на користь того, що «Африка потребує федералізму, якщо вона хоче вижити як цивілізація», а тому розглядають федералізм як основу для африканської єдності [7, с. 61].

Таким чином, федералізм поступово починає визнаватися першоосновою для становлення африканської демократії і, водночас, головним інструментом вирішення різноманітних конфліктів етнонаціонального характеру на континенті.

Проте, й на сьогодні центральні органи можуть втручатися в діяльність муніципальних органів, якщо вона набуває небажаного для уряду напрямку. Президенту республіки, наприклад, дано право зміщувати з посади мерів та їхніх заступників (тобто посадових осіб, обраних муніципальними радами), розпускати виборні органи місцевого управління тощо. Усі або найважливіші рішення муніципальних органів (наприклад, з бюджетно-фінансових питань) підлягають затвердженню урядом. Центральний уряд здійснює певний контроль і над органами традиційного управління. Місцеві правителі й вожді виконують адміністративні функції лише в якості офіційно визнаної урядом «місцевої влади» [10, с. 61–62]. У ряді країн (Сенегал, Мавританія, Нігер, Того) вожді є лише оплачуваними чиновниками місцевої урядової адміністрації, що забезпечують виконання законів, декретів і розпоряджень вищих державних органів, збір податків і підтримання порядку в межах свого села або сільського району [3, с. 261–263].

Різні форми місцевого управління (та їхнє поєднання) використовуються в рамках як територіальних одиниць тієї чи іншої ланки і соціально-демографічного типу (сільських, міських), так і в рамках адміністративних територіальних одиниць (столичних округів). У

більшості африканських країн обласне управління здійснюється або в формі місцевої адміністрації (комісари провінцій в Кенії, державні міністри провінцій в Замбії), або в змішаній формі (губернатор і обласні збори в Сенегалі), а управління міськими та сільськими комунами – переважно у формі муніципального управління. Найбільш поширеною формою міського управління є муніципальна, але в сільських районах досить часто функціонує місцева адміністрація (коменданти округів, супрефекти), традиційне управління (еміри, султани, вожді і сільські старости) або спостерігається їхнє поєднання. Для більшості африканських столиць встановлено особливий статус управління: в столичній комуні Форт-Ламі (Республіка Чад) фактичним керівником міського управління є не виборний орган муніципального управління (рада, що обирає свого голови – мера), а так званий «генеральний делегат» уряду, який призначається декретом президента республіки і безпосередньо підпорядковується міністрові внутрішніх справ [8, с. 317–319].

За словами В. Ястребова, використання, на основі єдиного адміністративно-територіального розподілу, різних форм місцевого управління – одна з найхарактерніших особливостей місцевого управління африканських держав. Множинність форм місцевого управління та поширення змішаних форм істотно відрізняє їх від таких структурних елементів форми держави, як форми правління і державного устрою [5].

Таким чином, африканська система місцевого управління має низку оригінальних рис, які, за певних обставин, можуть викликати зацікавленість у вітчизняної муніципалістики.

Література:

1. Диамандис П. Изобилие: будущее будет лучше, чем вы думаете / Питер Диамандис, Стивен Котлер ; [пер. с англ. В. Дегтяревой]. – М. : АСТ, 2018. – 608 с. – (Серия «Будущее уже здесь»).
2. Лебедева Э. Е. Тропическая Африка и глобализация / Э. Е. Лебедева // Постиндустриальный мир и Россия / [отв. ред. В. Г. Хорос и В. А. Красильщиков]. – М. : Эдиториал УРСС, 2001. – С. 418–433.
3. Мерзляков Н. С. Проблемы государственного строительства в странах Общей афро-малагасийской организации / Николай Семенович Мерзляков. – М. : Наука, 1970. – 288 с.
4. Энтин Л. М. Национальная государственность народов Западной и Центральной Африки / Лев Матвеевич Энтин. – М. : Наука, 1966. – 249 с.
5. Ястребов В. И. Формы местного управления в государствах Тропической Африки [Электронный ресурс] / В. И. Ястребов // Юридическая Россия. – 2003. – 23 декабря. – Режим доступа : <http://www.law.edu.ru/article/article.asp?articleID=188663>

6. Assefa H. Ethnic Conflict in the Horn of Africa: Myth and Reality / Hizkias Assefa // Ethnicity and power in the contemporary world / [ed. by Kumar Rupesinghe and Valery A. Tishkov]. – Tokyo, NY., Paris : The United Nations University, 1996 [Electronic resource]. – Access mode : <http://archive.unu.edu/unupress/unupbooks/uu12ee/uu12ee06.htm>
7. Bamba F. Ch. Can Federalism Be a Model for Africa / Fall Cheikh Bamba // The Federalist. A political review. – 1990. – Vol. 32. – № 1. – P. 53–63.
8. Brachim Seid J. L'organisation des communes au Tchad / Joseph Brahim Seid // Revue juridique et politique, Indépendance et Coopération. – 1968. – Vol. 22. – № 2. – P. 313–328.
9. Burgsdorff S. K. von. Consociational Democracy: A New Concept for Africa / Sven Kühn von Burgsdorff // The Courier. – 1992. – № 134. – P. 61–63.
10. Mensah-Brown A. K. Chiefs and the Law in Ghana / A. K. Mensah-Brown // Journal of African Law. – 1969. – Vol. 13. – № 2. – P. 57–63.
11. Potolot J. La commune en République centrafricaine / Joseph Potolot, G. Loumandet // Revue juridique et politique, Indépendance et Coopération. – 1968. – Vol. 22. – № 2. – P. 329–342.
12. States in Changing World. A Contemporary Analysis / [ed. by Robert H. Jackson, Alan James]. – Oxford : Clarendon Press, 1993. – 377 p.

ЗМІСТ

ЮРИДИЧНЕ СПРЯМУВАННЯ

Теорія та історія держави і права. Філософія права. Історія політичних і правових вчень

<i>Baizhanova Kulzira, Lavnichak Arthur</i> ISSUES OF SMALL CITIES ON THE EXAMPLE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN AND THE REPUBLIC OF POLAND.....	3
<i>Мельник Русана Вікторівна, Щирба Мар'яна Юріївна</i> СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	7
<i>Пуканюк Денис Миронович</i> ФЕДЕРАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ УКРАЇНИ: ЗА ЧИ ПРОТИ.....	9
<i>Пуканюк Денис Миронович</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІН ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ КРАЇН.....	11
<i>Пуканюк Карина Василівна</i> ДЕМОКРАТІЯ В УКРАЇНІ.....	13
<i>Пуканюк Карина Василівна</i> ДЕМОКРАТІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	15
<i>Світлицька Зоряна Олександрівна</i> МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ РЕОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА НА ОСНОВІ ІДЕЙ МАКІАВЕЛЛІЗМУ В УКРАЇНІ.....	18
Конституційне право. Конституційне процесуальне право. Міжнародне право	
<i>Вівчарик Володимир Ігорович</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	22
<i>Доан Катерина Лонг</i> ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН.....	24
<i>Калюжна Уляна Олегівна</i> ДО ПИТАННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У СУДВІЙ СИСТЕМІ.....	27

<i>Лукін Сергій Ігорович</i> ПРАВА ГРОМАДЯНИНА. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ.....	29
<i>Масалітін Вадим Вікторович</i> ДО ПИТАННЯ ПРОБЛЕМ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОВЕ ПОЛЕ.....	31
<i>Некрасова Анна Ігорівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВСТУПУ ДЕРЖАВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ.....	34
<i>Саричева Анна Вадимівна</i> ДО ПИТАННЯ ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ В УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОВЕ ПОЛЕ.....	37
Цивільне та сімейне право. Цивільне процесуальне право. Комерційне право. Житлове право. Зобов'язальне право. Міжнародне приватне право. Трудове право та право соціального забезпечення	
<i>Брендуля Ірина Сергіївна</i> СПОРНІ АСПЕКТИ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК УМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ.....	40
<i>Гуйван Петро Дмитрович</i> ДО АНАЛІЗУ ПРАВОВОЇ СУТНОСТІ НАБУВАЛЬНОЇ ДАВНОСТІ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ.....	42
<i>Ковалишин Олександр Романович</i> ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПРАВОВИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	47
<i>Лопушанська Юлія Юріївна</i> ПРАВОВА РОЛЬ ПРИНЦИПУ СВОБОДИ ПРАЦІ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ТРУДОВОМУ ПРАВІ.....	49
<i>Місько Юлія Володимирівна</i> ПРОБЛЕМА РОЗМЕЖУВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА СУМІЖНИХ ЦИВІЛЬНО – ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ.....	51
<i>Соколова Яна Анатоліївна</i> ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАКОНОДАВЧОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	53

Юринець Соломія Олегівна ПРО ДИСКУСІЇ НАВКОЛО ПРОЕКТУ
НОВОГО ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....58

**Кримінальне право. Кримінальне процесуальне право.
Криміналістика. Криминологія. Кримінально-виконавче право.
Судоустрій. Правоохоронні органи, прокуратура та адвокатура**

Беседін Станіслав Сергійович ГЕНЕЗИС КРИМІНАЛЬНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УМИСНЕ ВБИВСТВО, ВЧИНЕНЕ З
ОСОБЛИВОЮ ЖОРСТОКІСТЮ ТА СПОСОБОМ, НЕБЕЗПЕЧНИМ
ДЛЯ ЖИТТЯ БАГАТЬОХ ОСІБ.....62

Козубенко Максим Олександрович КРИМІНАЛІЗАЦІЯ ЕКСТРЕМІЗМУ
В УКРАЇНІ: ЗА І ПРОТИ.....65

Мірзабекова Катерина Садирівна КРИМІНОЛОГІЧНА
ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ВИБОРЧИХ ПРАВ.....69

Мулюкова Ельвіра Шамілівна ЖОРСТОКІСТЬ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА
ШКІЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....71

Посторонко Євген Валерійович РОЛЬ ОСОБЛИВОГО
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЖІНКИ, ОБУМОВЛЕНОГО
ПОЛОГАМИ, В СКОЄННІ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 117 КК
УКРАЇНИ.....74

Синовіцька Тетяна Василівна СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ
РОБОТОТЕХНІКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ ОХОРОНИ (ОХОРОННИХ
СТРУКТУР).....78

Шапран Олександра Геннадіївна ПЕНІТЕНЦІАРНА ПЕДАГОГІКА: ІІ
РОЛЬ ТА ВПЛИВ НА НЕПОВНОЛІТНІХ ЗАСУДЖЕНИХ ОСІБ.....80

Шкробанець Олена Ігорівна ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ
НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ.....82

**Адміністративне право. Адміністративне процесуальне право.
Митне та податкове право. Муніципальне право**

- Горбач-Кудря Іванна Анатоліївна* ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО ЯК
ФОРМА СКОЄННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ,
ПОВ'ЯЗАНОГО ІЗ ВЧИННЯМ ОСОБОЮ ДОМАШНЬОГО
НАСИЛЬСТВА.....85
- Макаренко Анатолій Вікторович* СТРУКТУРА ПРОЦЕДУРИ
ПРИЙНЯТТЯ ПОПЕРЕДНІХ РІШЕНЬ ПРО КЛАСИФІКАЦІЮ
КОМПЛЕКТНИХ ОБ'ЄКТІВ ЗГІДНО З УКТЗЕД.....87
- Старук-Осадча Євгенія Олександрівна* ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У ПРАКТИЦІ АДМІНІСТРАТИВНИХ
СУДІВ.....91
- Старук-Осадча Євгенія Олександрівна* СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА
ВИКОНАННЯМ РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ
ВИБОРНИМИ ПРЕДСТАВНИЦЬКИМИ ОРГАНАМИ.....95
- Сухonos Володимир Вікторович* МУНІЦИПАЛЬНІ
ПРАВОВІДНОСИНИ В КРАЇНАХ АФРИКИ.....99

Екологічне право. Земельне право. Аграрне право

- Марченко Олена Дмитрівна* ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ
РЕЄСТРАТОРА ПРАВ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В КРАЇНАХ
ЄВРОПИ.....104

**Господарське право. Господарське процесуальне право.
Фінансове право. Банківське право**

- Гарбуз Юлія Олегівна* РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДНИХ
МОНОПОЛІЙ.....109
- Грудницька Світлана Миколаївна* ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ
ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ.....113
- Ткаченко Яна Олексіївна* ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ДІЯЛЬНОСТІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ.....115